

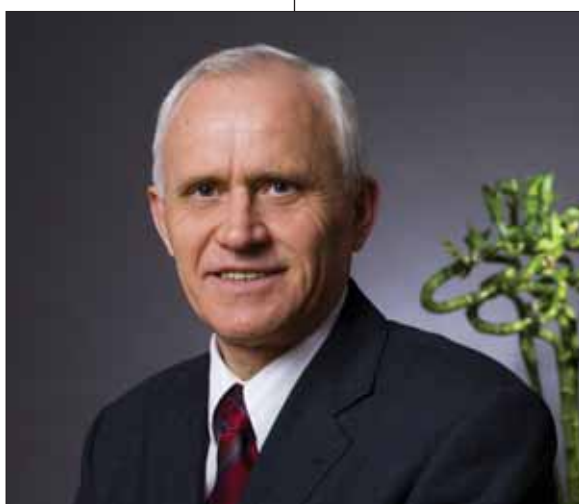
eko Novice

Novice Eko sklada, j.s.; JUNIJ 2008; LETNIK 11; ŠTEVILKA 38

Drage bralke in bralci Eko novic

FRANC BERAVS, direktor

Najbrž vsi poznate tisto slovensko narodno pesem Ob bistrem potoku je mlin. Marsikatera vesela družba jo še vedno rada zapoje, čeprav je njena vsebina odraz povsem drugega časa. Tistega izpred sto petdeset in več let, ko so vodni mlinci in drugi vodni pogoni predstavljali zadnji člen v verigi kmetijske proizvodnje. Zato je bilo njihovo število zelo veliko, nekateri viri navajajo številk med 1.500 in 1.800. V začetku dvajsetega stoletja je bilo z razvojem elektrifikacije nekaj teh vodnih pogonov spremenjenih v male hidroelektrarne, ki imajo v Sloveniji kar dolgo tradicijo. Vendar je bilo število teh zelo majhno, vsi drugi številni vodni mlinci in vodni pogoni pa so počasi propadli, danes je ohranjenih zgolj nekaj, pa še ti ne zaradi gospodarske dejavnosti, bolj zaradi ohranjanja naravne in kulturne dediščine.

predstavljale velike in male hidroelektrarne. Eno leto pred sprejetjem te direktive pa je bila sprejeta direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike. Da bi države lahko izpolnile cilje iz prve direktive, bo nujno povečanje izrabe vodnega potenciala, kar pa bo zelo težko, če ne bosta izvajanja obeh direktiv usklajeni. Zgolj enostransko zagovarjanje vodne direktive bi povsem zavrlo umeščanje novih hidroenergetskih objektov v naravni prostor. Tako kot vodna direktiva je tudi povečevanje deleža obnovljivih virov energije v proizvodnji električne energije sestavni del okoljske politike. Prva ima temeljni cilj vzpostaviti dobro stanje evropskih voda v najširšem pomenu, druga pa zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Samo usklajevanje interesov in delovanja vseh vpletenih akterjev lahko omogoči doseganje obeh ciljev.

Takšne uvodne misli so se mi porajale pri pisanju uvodnika tokratnih Eko novic, ki so namenjene malim hidroelektrarnam. Male hidroelektrarne, to so tiste z največjo instalirano močjo do 10 MW, izkoriščajo bogat vodni potencial, predvsem potokov in malih rek, s katerim je naša država k sreči kar dobro obdarjena. Naši predniki so ta potencial s pridom izkoriščali, zato se poraja vprašanje, ali je tudi danes ta potencial dovolj izkoriščen za proizvodnjo električne energije. Iz podatkov o kvalificiranih proizvajalcih električne energije je razvidno, da imamo v Sloveniji okoli 450 malih hidroelektrarn s skupno instalirano močjo okoli 100 MW. Letno proizvedejo okoli desetino vse električne energije, proizvedene v vseh, tudi velikih hidroelektrarnah. Preko 300 malih hidroelektrarn ima instalirano moč manjšo od 100 kW in bi jih lahko po obsegu izkoriščanja vodnega potenciala primerjali s starimi vodnimi mlinci in žagami. Tako se nehote vsiljuje primerjava z zgoraj omenjenim številom starih vodnih mlinov in možnosti za bistveno povečanje njihovega števila.

Eden od možnih pristopov je vsekakor spodbujanje obnove starejših malih hidroelektrarn s posodobitvijo hidromehanske in elektro-strojne opreme ter ustrezne regulacije in avtomatizacije, brez večjega poseganja v vodni prostor. Zgolj s temi posegi bi se lahko instalirana moč povečala tudi za 30 in več odstotkov. Dva prispevka v tokratnih Eko novicah to tudi potrjujeta. Z izgradnjo novih malih hidroelektrarn bi po nekaterih analizah lahko njihovo instalirano moč podvojili, za doseg tega cilja pa bo nujna skupna priprava strategije izrabe vodnega potenciala na osnovi vodne direktive ob upoštevanju ciljev iz direktive o elektriki iz obnovljivih virov energije. Na tak način bodo postopki umeščanja teh objektov v vodni prostor lahko krajši in odpravljene precejšnje administrativne ovire, ki sedanjim investitorjem močno podaljšujejo postopke od pridobitve koncesije za izrabo vodnega potenciala do izgradnje in zagona objekta.

Slovenija je s sprejetjem Resolucije o nacionalnem energetskega programu prevzela obveznost iz direktive 2001/77/ES Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo, da bo do leta 2010 dosegla 33,6 % delež proizvedene električne energije iz obnovljivih virov v skupni nacionalni porabi električne energije. V letu 2006 je ta delež znašal zgolj 24,4 %, glavino so

V kolikor bomo v Sloveniji sledili usmeritvam obeh direktiv, bomo lahko povečali delež zelene elektrike in upam, da bo kar nekaj novih lastnikov malih hidroelektrarn lahko požvižgavalo tisti napev iz uvodnega stavka, samo z malo drugačnim besedilom: Ob bistrem potoku je mala HE.

<http://www.ekosklad.si>

EKO NOVICE

Glasilo Eko sklada, j. s.;

letnik 11, številka 38, junij 2008, naklada: 5.000 izvodov

Izdajatelj

Eko sklad, j.s., Tivolska cesta 30, 1000 Ljubljana

telefon: 01/241 48 20, telefaks: 01/241 48 60

Glavna urednica

Vesna Vidič

Uredniški odbor

Vesna Črnilogar in Nataša Černila Zajc

Produkcija in tisk

PRESENT d.o.o., 1000 Ljubljana

Fotografje

Eko sklad, j.s., Siapro d.o.o., Matevž Čokl

Izgradnja mHE žaga na Idrijci je v zaključni fazi

MARIJAN PLATIŠE, SIAPRO d.o.o., Most na Soči

Območje povodja reke Idrijce je bogato z vodnimi viri. Vodotoki, ki se z okoliških gričev po strmih grapah zlivajo v dolino Idrijce, imajo zaradi precejšnjih padcev velik energetski potencial in so zato primerni tudi za pridobivanje električne energije v malih hidroelektrarnah. Investitorja Aleks in Erik Humar iz Idrije, ki sta lastnika zemljišča ob Idrijci, na katerem je nekoč že stala žaga, sta videla svojo podjetniško priložnost in se odločila, da na vodotoku Idrijca, v kraju Slap ob Idrijci, zgradita malo hidroelektrarno Žaga. Uresničitev svoje podjetniške ideje sta zaupala podjetju iz Cerknega, ki ju je zastopalo v postopku pridobivanja koncesije in gradbenega dovoljenja ter prevzelo vodenje inženiringa pri izpeljavi investicije. Koncesija za gospodarsko izrabo vode za proizvodnjo električne energije je bila investitorjema podeljena leta 2003, v začetku leta 2007 pa sta pridobila gradbeno dovoljenje. Elektrarna je projektirana in grajena za odvzem 8 m^3 vode na sekundo, izkorišča bruto padec $4,6 \text{ m}$, njena inštalirana moč pa je 270 kW . Po projektantskih izračunih bo elektrarna letno proizvedla več kot milijon kWh električne energije, s čimer bo prispevala k izboljševanju energetske bilance ter k zmanjševanju onesnaževanja okolja s toplogrednimi plini.

MHE Žaga z vidika posega v prostor predstavlja majhno okoljsko tveganje. Tudi poseg sam je minimalen, saj se mHE gradi na ruševinah nekdanje žage. Izvajalci pa se pri izbiri materialov in načinu gradnje trudijo, da je tudi sama izvedba čim bolj sonaravna in bo zagotovila čim boljše vključitev novozgrajenega objekta v naravno okolje.

Izgradnja načrtovanega energetskega objekta je za investitorja predstavljala tudi velik finančni zalogaj. Iz lastnih virov sta zagotovila okoli 20 % investicijskih sredstev, preostanek investicijskih sredstev pa je bilo potrebno zagotoviti iz drugih virov. Investitorju žal ni uspelo pridobiti

Gradnja objekta mHE Žaga je v zaključni fazi

biti nepovratnih sredstev, ki jih za spodbujanje razvoja po potresu v Posočju namenja državni proračun. Ključnega pomena pa je bila pozitivna ocena koristi, ki jih prinaša izgradnja mHE Žaga, s strani Eko sklada ter njegova odločitev, da investitorjema na podlagi njune prijave na javni razpis odobri ugoden dolgoročni investicijski kredit.

Izgradnja male hidroelektrarne Žaga se zaključuje. Po zagotovitvi izvajalcev naj bi s poskusnim obratovanjem pričela v drugi polovici meseca julija. Gradbena dela, ki so obsegala izgradnjo sedemdeset metrov dolgega odprtega dovodnega kanala, ki poteka po trasi nekdanjih »rak« in se bo navezoval na že zgrajen jez na Idrijci, izgradnjo strojnice in iztočnega kanala iz strojnice v strugo vodotoka ter vkop cevi in jaskov za priključni kablovod, so v zaključ-

ni fazi. Izdelana je hidromehanska oprema, ki obsega grobe in fine rešetke, glavno zapornico in tri stranske zapornice za izpust naplavin in čiščenje dovodnega kanala. V strojnici je že vgrajen predvodilnik vertikalne Kaplanove turbine, potem pa se začne montaža turbine z dvojno regulacijo, multiplikatorja, generatorja in ostale strojne opreme. Temu bo sledila montaža električnega krmiljenja, transformatorske postaje in stikališča, ter priklop elektrarne na javno električno distribucijsko omrežje. Strojna in električna krmilna oprema, ki bo vgrajena v mHE Žaga, predstavlja eno najsodobnejših tovrstnih postrojenj v mHE na Primorskem. Ta bo zagotavljala optimalen izkoristek ter daljinsko spremljanje in krmiljenje delovanja elektrarne.

Elektrarna se gradi na območju, preko katerega poteka tako imenovan »Idrijski prelom«, ki je po mnenju geologov največji in najpomembnejši zamični tektonski prelom na območju Republike Slovenije in eden največjih tovrstnih prelomov v Evropi. Pri izkopu gradbene jame za strojnico so se pokazale zanimive tektonske strukture (deformirane plasti laporovcev in tektonsko zrcalo), ki so po mnenju Zavoda RS za varstvo narave verjetno spremljajoče tektonske strukture »Idrijskega preloma«, ki jih je vredno ohraniti. Investitor in izvajalec del sta se na podlagi priporočil Zavoda odločila, da, kljub dodatnim stroškom gradnje, strojnico zgradita tako, da bo odkrit geološki profil ostal varno dostopen, tektonske strukture pa odkrite za nadaljnje raziskave in študijske ogledne. Investitorja pričakujeta, da bodo pristojni državni organi čim prej poskrbeli za vrednotenje odkrite geološke znamenitosti, njeno ureditev in predstavitev. Tudi iz tega vidika opisana elektrarna predstavlja svojevrstno zanimivost. Prepričljivo pa demantira v javnosti pogosto slišano tezo, da so lastniki malih elektrarn ljudje, ki brezdušno izkoriščajo naravne danosti, za varovanje okolja pa jim ni dosti mar.

Vgradnja strojne opreme v strojnici

mHE Kolenc

VESNA ČRNILOGAR, Eko sklad, j.s.

MHE po obnovi

Asinhroni generator

Mala hidroelektrarna Kolenc na vodotoku Grušoveljska struga, ki teče vzporedno s Savinjo, je bila postavljena že leta 1967. Lastnik Franc Kolenc, samostojni podjetnik, se je leta 2006 odločil, da zastarelo tehnologijo zamenja z novo, sodobno, ki bo delovala z bistveno višjim izkoristkom. Obnovitvena dela so poleg izgradnje nove strojnice, dovodnega in odvodnega kanala

obsegala tudi nabavo in postavitev nove hidromehanske in strojno - električne opreme. Hidromehanska oprema je vključevala postavitev prelivne zapornice, čistilne zapornice in fine rešetke s čistilnim strojem. Strojno - električna oprema je zajemala nakup in montažo vertikalne Francisove turbine, zobniškega multiplikatorja (reduktor števila vrtljajev), asinhronnega generatorja in krmilno

- upravljalne enote. Moč hidroelektrarne se je s tem povečala s 25 na 50 kW.

Za financiranje naložbe je investitor pridobil kredit Eko sklada. Z obnovo hidroelektrarne je pričel v avgustu 2006, že oktobra istega leta pa so novo MHE Kolenc že priključili na omrežje. V letu 2007 je mala hidroelektrarna obratovala brez prekinitve in proizvedla več kot 390 tisoč kWh.

<http://www.ekosklad.si>

Rekonstrukcija mHE Arbo

MATEVŽ ČOKL, Ljubljana

Pred tremi leti sem pri Ljubljani kupil nedeljujočo in propadajočo malo hidroelektrarno, ki je bila v pogonu že od leta 1942. V tistem času se pravzaprav sploh še ni imenovala elektrarna, ampak so objekt preprosto poimenovali kar Turbina. Turbina je bila namenjena sosednji tovarni, kjer so proizvajali rastlinska olja. Iz Turbine so bile speljane dolge gredi, ki jih je takrat preko jermenic in ploščatih jermenov poganjala vodna turbina. Te gredi pa so poganjale takratne stroje (stiskalnice, mešala, črpalke in celo tovarno dvigalo). V tistih časih so bili precej redki proizvodni stroji, ki jih je poganjal elektromotor, pa vendar se je kmalu po 2. svetovni vojni pokazala potreba po proizvodnji elektrike, zato so takrat odstranili mehanske prenose, jih zamenjali z generatorjem in elektrificirali proizvodnjo.

Tako je elektrarna brez večjih posegov delovala naslednja tri desetletja. Bila je preprosta, brez avtomatike. Viška elektrike so se v tistem času elektro podjetja izogibala, ker je bilo elektrike na trgu dovolj in posledično je bila tudi njena cena nizka. Zato so bile tedaj naložbe v male elektrarne ekonomsko neupravičene, ustavilo se je kar nekaj malih tovarniških hidroelektrarn in nekatere stojijo še danes. V resnici pa so ravno male hidroelektrarne zelo pomembne iz okoljskega vidika, kot tudi iz vidika lokalne oskrbe z električno energijo, kajti velike količine električne energije se izgubljajo ravno pri njenem prenosu. V zadnjem desetletju se je situacija močno spremenila. Električna energija je postala tržno blago, ki ima svojo ceno in je iz dneva v dan bolj iskano, zato so postale smotrne naložbe v proizvodnjo električne energije.

V elektrarni sem videl veliko večji potencial, kot ga je zastareli objekt sprva kazal. S pomočjo strokovnjakov iz Ljubljane smo preučili sleherni možnost za povečanje moči, zmanjšanje nepotrebnih izgub in avtomatizacijo elektrarne. Ko sem elektrarno kupil, je iz sebe spravila komaj 24 kW, po rekonstrukciji pa smo iz nje »iztisnili« 38 kW moči, torej smo s temeljitim posegom njeno moč povečali za skoraj 60 %. Za povečanje moči elektrarne smo povečali padec (poglobitev spodnje vode), zamenjali gonilnik v turbini, namestili močnejši generator ter popolnoma avtomatizirali njeno delovanje s pomočjo računalnika. S prenovo strojnega in elektro dela elektrarne pa se je bistveno povečala tudi njena zanesljivost delo-

vanja, kar posledično pomeni večjo letno proizvodnjo električne energije. Tako rekonstruirana elektrarna bi morala brez večjih popravil delovati naslednja tri desetletja.

Ker tak poseg zahteva tudi velik finančni vložek, sem se odločil za najem kredita pri Eko skladu. To so zagotovo najugodnejša sredstva, ki jih je mogoče dobiti za postavitev ali rekonstrukcijo energetskih objektov. Na Eko skladu so sredstva hitro in brez težav odobrili, na podlagi predračuna izvajalca in izpolnitve vseh razpisnih pogojev. Tak način financiranja mi je omogočil takojšen začetek rekonstrukcije, ki se je izkazala za smotno naložbo....

Sedaj upamo samo še na »dobro« vodo!

Mala hidroelektrarna pred rekonstrukcijo - zastarel prenos moči preko ploščatega, usnjenelega jermena

Mala hidroelektrarna po rekonstrukciji - direkten prenos moči na generator (manjše izgube moči, večja zanesljivost delovanja)

<http://www.ekosklad.si>

JAVNI RAZPIS ZA KREDITIRANJE OKOLJSKIH NALOŽB OBČANOV 390B08A -povzetek

(Polno besedilo razpisa je objavljeno v Uradnem listu RS, št. 12/2008, z dne 1.2.2008)

Predmet razpisa je ugodno kreditiranje občanov za naložbe na območju Republike Slovenije za naslednje namene:

A – vgradnja sodobnih naprav in sistemov za ogrevanje prostorov oziroma pripravo sanitarne tople vode

- Vgradnja naprav in sistemov za ogrevanje prostorov oziroma pripravo sanitarne tople vode, pri katerih so vir toplote kondenzacijski kotli.
- Vgradnja toplotnih postaj za priklop na omrežja daljinskega ogrevanja.
- Vgradnja sistemov za prezračevanje in toplotno ogrevanje z rekuperacijo toplote.

B – raba obnovljivih virov energije

- Vgradnja solarnih sistemov za ogrevanje prostorov oziroma pripravo sanitarne tople vode.
- Vgradnja sistemov za ogrevanje prostorov oziroma pripravo sanitarne tople vode, ki izkoriščajo geotermalno energijo, toploto podtalnice ali površinske vode, zemlje oziroma kamnitih masivov.
- Vgradnja sistemov za ogrevanje prostorov oziroma pripravo sanitarne tople vode na lesno biomaso.
- Namestitev naprav za pridobivanje električne energije s pomočjo sonca, vode ali vetra z nazivno močjo do 50 kW.

C – zmanjšanje toplotnih izgub pri obnovi obstoječih stanovanjskih objektov

- Vgradnja oken in vrat s toplotno prehodnostjo $U \leq 1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$ za zasteklitev oz. $U \leq 1,4 \text{ W/m}^2\text{K}$ za cele elemente.
- Izvedba toplotne izolacije zunanje lupine obstoječih stanovanjskih objektov z debelinami izolacije najmanj 5 cm (klet), 10 cm (zunanje stene) in 20 cm (podstrešje) in toplotno prevodnostjo $\leq 0,045 \text{ W/mK}$.

D – gradnja novih nizkoenergijskih stanovanjskih objektov, pri katerih koeficient specifičnih transmisivskih izgub stavbe ne presega 0,25 W/m²K

- Gradnja novega objekta po sistemu "na ključ".
- Vgradnja oken in vrat s toplotno prehodnostjo $U \leq 0,8 \text{ W/m}^2\text{K}$ za zasteklitev oz. $U \leq 1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$ za cele elemente.
- Izvedba toplotne izolacije zunanje lupine stanovanjskih objektov, ki zagotavlja, da koeficient specifičnih transmisivskih izgub stavbe ne presega 0,25 W/m²K.

E – nakup energijsko učinkovitih naprav

- Nakup velikih gospodinskih aparatov (štedilniki, hladilniki in zamrzovalniki ali njihove kombinacije, pralni in pomivalni stroji), ki so po porabi energije razvrščeni v energijski razred A ali višje.

F – nakup okolju prijaznih vozil

- Nakup osebnih avtomobilov in motornih koles / koles z motorjem na električni ali hibridni pogon, pri katerih znašajo emisije CO₂ v kombiniranem načinu vožnje, po podatkih proizvajalca, največ 120 g/km.

G – odvajanje in čiščenje odpadnih voda

- Priklučitev obstoječih objektov na javno kanalizacijsko omrežje.
- Nakup in vgradnja malih (individualnih ali skupinskih) čistilnih naprav za komunalne odpadne vode do 25 populacijskih enot (PE).

- Prekritje objektov z rastlinsko odejo.

H – nadomeščanje gradbenih materialov, ki vsebujejo nevarne snovi

- Zamenjava strešne kritine, ki vsebuje azbestna vlakna (npr. salonit).

I – učinkovita raba vodnih virov

- Namestitev naprav za zbiranje in distribucijo deževnice.
- Namestitev naprav za mehansko, kemično in biološko čiščenje pitne vode.

J – oskrba s pitno vodo

- Zagotavljanje oskrbe s pitno vodo (kjer javna oskrba ni predvidena).

Iz razpisanih sredstev bo mogoče financirati priznane stroške naložbe vključno z DDV. Obseg priznanih stroškov je podrobno naveden v razpisu pri tistih namenih, kjer niso priznani vsi stroški naložbe.

Višina razpisanih sredstev po tem razpisu znaša 14 milijonov EUR.

Letna obrestna mera je fiksna nominalna v višini 3,9 %.

Odplačilna doba lahko znaša največ 10 let.

Pogoji kreditiranja

Do pridobitve kredita po tem razpisu so upravičene fizične osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so:

- lastniki objektov ali njihovih zaključenih delov,
- ožji družinski člani upravičencev iz predhodne alineje (zakonec, izvenzakonski partner, otroci oziroma posvojenci, starši ali posvojitelji) s pisnim dovoljenjem lastnika,
- najemniki objektov ali njihovih zaključenih delov s pisnim dovoljenjem lastnika.

Kredit se lahko odobri do višine priznanih stroškov naložbe in največ 20.000,00 EUR.

Pri naložbah, navedenih v nadaljevanju, je kredit lahko višji, in sicer največ 40.000,00 EUR, vendar ne višji od priznanih stroškov naložbe:

- gradnja novih nizkoenergijskih stanovanjskih objektov (točka D),
- namestitev naprav za pridobivanje električne energije s pomočjo sonca, vode ali vetra z nazivno močjo do 50 kW (točka B četrta alineja), in
- obsežnejša obnova objektov, ki vključuje najmanj tri namene iz točk A, B, C, G, I in J tega razpisa.

Kredit lahko pridobijo občani, ki imajo zadostne redne mesečne dohodke, oz. v soglasju s prejemnikom pravice do kredita drugi občani, ki so kreditno sposobni in kredit zavarujejo pri Zavarovalnici Triglav. d.d., Ljubljana.

Razpisno dokumentacijo z obrazci za vlogo naročijo kandidati na Eko sklado, j.s., tel. 01/241 48 20 in jo prejmejo po pošti. Razpisna dokumentacija z obrazci za vlogo je na voljo tudi na spletni strani www.ekosklad.si v rubriki Razpisi.

Kandidati vložijo vlogo na predpisanih obrazcih z vsemi dokazili osebno ali jo pošljejo po pošti na naslov: Eko sklad, j.s., Tivolska 30, 1000 Ljubljana.

Razpis je odprt do objave zaključka razpisa, vendar najkasneje do **30.1.2009**.

Odprt je javni razpis 1SUB-OB08 za dodelitev 7,5 mio EUR nepovratnih finančnih spodbud občanom za rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb. Več o tem v prihodnji številki.

JAVNI RAZPIS ZA KREDITIRANJE OKOLJSKIH NALOŽB 40P008A - povzetek

(Polno besedilo razpisa je objavljeno v Uradnem listu RS, št. 25/2008, z dne 14.3.2008)

Predmet razpisa so krediti Eko sklada, j.s., (v nadaljevanju Sklada) za okoljske naložbe prvih oseb in samostojnih podjetnikov na območju Republike Slovenije v:

A) Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, za naslednje namene:

- postavitev oz. rekonstrukcijo sistemov in naprav za proizvodnjo toplote za ogrevanje prostorov in pripravo sanitarne tople vode, ki kot primarni energent uporabljajo lesno biomaso, sončno ali geotermalno energijo, toploto podtalnice ali površinske vode, zemlje oziroma kamnitih masivov vključno z morebitnim sistemom daljinskega ogrevanja,
- postavitev oz. rekonstrukcijo objektov in naprav za proizvodnjo električne energije ali soprodukcije toplote in električne energije iz obnovljivih virov energije, ki bodo pridobile ali ohranile status kvalificiranega proizvajalca električne energije skladno z vsakokrat veljavnimi predpisi,
- postavitev oz. rekonstrukcijo objektov in naprav za soprodukcijo toplote in električne energije iz fosilnih goriv, ki bodo pridobile ali ohranile status kvalificiranega proizvajalca električne energije skladno z vsakokrat veljavnimi predpisi,
- nakup vozil na električni ali hibridni pogon (kombinacija motorja z notranjim izgorovanjem in enega ali več elektromotorjev) v cestnem prometu (ne velja za nakup vozil za cestni prevoz tovora s strani podjetij, ki opravljajo cestne prevoze blaga za najem ali plačilo),
- ukrepe učinkovite rabe energije v proizvodnih, poslovnih in javnih objektih,
- obnovo obstoječe javne razsvetljave, ki vključuje regulacijo osvetljevanja in zamenjavo svetilk, s katero se doseže vsaj 30 % prihranek električne energije,
- celovito obnovo obstoječih objektov, pri katerih koeficient specifičnih transmisivskih izgub po obnovi ne bo presegal 0,45 W/m²K,
- naložbe v gradnjo novih nizkoenergijskih objektov, pri katerih koeficient specifičnih transmisivskih izgub objekta ne presega 0,25 W/m²K oziroma pri proizvodnih objektih 0,45 W/m²K.

Objekti, ki so obnovljeni ali novozgrajeni s kreditom Sklada, ne smejo biti namenjeni za prodajo na trgu. Najvišji delež kredita je 90 % priznanih stroškov naložbe.

B) Zmanjšanje onesnaževanja zraka (razen zmanjšanja emisij toplogrednih plinov), za naslednje namene:

- tehnologije, ki zmanjšujejo onesnaževanje zraka v tehnološkem procesu,
 - gradnjo oz. rekonstrukcijo naprav za čiščenje dimnih plinov in odpadnega zraka.
- Najvišji delež kredita je 80 % priznanih stroškov naložbe.

C) Gospodarjenje z odpadki, za naslednje namene:

- postavitev oz. rekonstrukcijo sistemov in naprav za ločeno zbiranje, obdelavo in energijsko izrabo komunalnih odpadkov, ki lahko vključujejo tudi nakup vozil za prevoz odpadkov z motorjem EURO 5,
- postavitev oz. rekonstrukcijo sistemov in naprav za ločeno zbiranje, obdelavo,

predelavo in ponovno uporabo odpadkov v tehnoloških procesih,

- zamenjavo strešnih kritin, ki vsebujejo azbestna vlakna (npr. salonit), na objektih za izvajanje vzgoje, izobraževanja, varstva otrok in mladostnikov ter socialnega in zdravstvenega varstva, pod pogojem, da se izvede tudi toplotna izolacija podstrešja, pri čemer mora debelina izolacijskega materiala, s toplotno prevodnostjo $\leq 0,045 \text{ W/mK}$, znašati najmanj 20 cm.
- Najvišji delež kredita je 80 % priznanih stroškov naložbe.

D) Varstvo voda, za naslednje namene:

- gradnjo oz. rekonstrukcijo čistilnih naprav za komunalne odpadne vode z nazivno (konstrukcijsko) zmogljivostjo do 15.000 PE,
 - gradnjo oz. rekonstrukcijo čistilnih naprav za tehnološke odpadne vode,
 - tehnologije, ki zmanjšujejo onesnaževanje voda v tehnološkem procesu,
 - tehnologije, naprave in ukrepe, ki v tehnološkem procesu omogočajo prihranek pitne vode,
 - predpripravo in naprave za čiščenje oporečnih virov pitne vode.
- Najvišji delež kredita je 80 % priznanih stroškov naložbe.

E) Odvajanje odpadnih vod ali oskrbo s pitno vodo za:

- gradnjo oz. rekonstrukcijo javnih in zasebnih kanalizacijskih omrežij za komunalne in/ali padavinske odpadne vode, ki se priključujejo na obstoječe čistilne naprave oz. se čistilna naprava gradi istočasno,
 - nakup vozil za prevoz greznicnih odpad in/ali čiščenje kanalov pod pogojem, da gre za nakup vozila z motorjem EURO 5,
 - tehnologije, naprave in investicijske ukrepe, ki zagotavljajo prihranek pitne vode pri izvajanju gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo.
- Najvišji delež kredita je 50 % priznanih stroškov naložbe.

Višina razpisanih sredstev po tem razpisu znaša 14 milijonov EUR. Višina posameznega kredita je omejena na 2 milijona EUR. Krediti bodo dodeljeni po pravilu »de minimis«.

Letna obrestna mera je trimesečni EURIBOR + 0,3 %.

Na razpis se lahko prijavijo občine, gospodarske družbe in druge pravne osebe ter samostojni podjetniki posamezniki. Naložbe, za katere bodo dodeljeni krediti po tem razpisu, morajo biti pričetne po 1. 7. 2007 ter zaključene v 2 letih od datuma izdaje odločbe o dodelitvi kredita.

Splošni in finančni pogoji kreditiranja

Do kredita so upravičene le naložbe oziroma faze naložb, ki s strani Sklada še niso bile kreditirane. Krediti se odplačujejo v četrletnih obrokih. Odplačilna doba je krajša ali enaka dobi vračila naložbe, v nobenem primeru ne more presegati 15 let, z vključenim moratorijem. Moratorij na odplačilo glavnice lahko znaša največ eno leto. Zavarovanje kredita je podrobneje opisano v polnem besedilu razpisa.

Razpis je odprt do porabe razpisanih sredstev oziroma najkasneje do 19. 12. 2008. Kandidati lahko vložijo vlogo z vsemi dokazili osebno ali jo pošljejo po pošti na naslov Sklada.

INFO & KONTAKTI

Informacije

naslov: Eko sklado, j.s.
Tivolska cesta 30, 1000 Ljubljana
telefon: 01/241 48 20
faks: 01/241 48 60
splet: <http://www.ekosklad.si>
e-pošta: ekosklad@ekosklad.si

Kontaktne osebe:

Zoran Bešlin: področje ravnanja z odpadki in varstva zraka
Igor Čehovin: področje kreditiranja občanov
Nataša Černila Zajc: področje varstva voda in ravnanja z odpadki
Vesna Črnilogar: področje varstva voda, področje kreditiranja občanov
Darko Kaporčič: področje kreditiranja občanov, in vsa našeta področja
Borut Šturm: področje kreditiranja občanov

tel.: 01/ 241 48 34
tel.: 01/ 241 48 42
tel.: 01/ 241 48 46
tel.: 01/241 48 32
tel.: 01/ 241 48 30
tel.: 01/ 241 48 44
e-pošta: zbeslin@ekosklad.si
e-pošta: icehovin@ekosklad.si
e-pošta: ncernila@ekosklad.si
e-pošta: vcrnilogar@ekosklad.si
e-pošta: dkaporcic@ekosklad.si
e-pošta: bsturm@ekosklad.si